

Bog kao poslodavatelj

Rada ima otkada je ljudi na zemlji. Već prije istočnoga grijeha. «Jahve, Bog, uzme čovjeka i postavi ga u edenski vrt, da ga obrađuje i čuva». (Post 2, 15).

29.05.2002.

Međutim, iako nam je rad bitno svojstven, postoji jedna nelagodnost. I to ne samo zbog različitih oblika brutalnog iskorištavanja tjelesnih i duševnih resursa, koji su rasprostranjeni u mnogim zemljama,

već i u pogledu na radni svijet bogatih društava, koji izgleda dostatno humaniziran. Profesionalni rad je u opasnosti zbog štednje, otkaza, preslojavanja; on zaokuplja čovjeka toliko, da njemu jedva preostaje vremena za obitelj i osobni razvitak; rad za mnoge znači stres i preopterećenje.

Smisao – odgovor na pitanje «Čemu sve to?» - izmakao nam se iz ruku. U praksi je učestalo prevladao jedan pragmatizam, koji je preko menadžerskih teorija upao i u svakodnevni život: Uspjeh je ono što legitimira posao. U pomanjkanju jednoga objektivnoga mjerila je uspijeh ipak na kraju ono što drugi ocjenjuju kao uspjeh (novac, karijera).

Profesionalni rad stoga znači za ne samo nekolicinu jedan stalan napon: ili se uspije osvojiti moć, ili s druge strane prijeti manipulacija. Stoga

nerijetko vlada strah na radnom mjestu, ili dolazi do «workaholizma», ili dolazi do pretvaranja vlastitoga posla u idolopoklonstvo s fatalnim posljedicama za osobni i obiteljski život. Potrebna je dakle jedna «humana ekologija rada», za koju je kršćanstvo često puta donijelo velike naučitelje.

Jedan od njih je pred 100 godina – 9. siječnja 1902 – rođeni blaženi Josemaría Escrivá, koji je godine 1928. osnovao Opus Dei. Izvan ponekad susretanih crkvenopolitičkih klišeja može se on označiti kao jedan od najutjecajnijih modernih naučitelja jedne spiritualnosti rada. On je spoznao ne samo na jedan novi način da svatko na svom mjestu i u svojem najneupadljivijem zanimanju može surađivati na stvarajućem i spasonosnom djelu – što su mnogi kroz mnogo vremena smatrali kao

stvar za kler. On je i jasno vidio da rad nije nikakva kazna Božja.

Escrivá nam preko svojih tekstova pruža pomoć da bismo ponovno zadobili «jedinstvo života», čiji je gubitak tako često uzrok opisane nelagodnosti. «Jedan sat studiranja je za modernoga apostola jedan sat molitve» čitamo i njegovom glavnom djelu «Put». Ali, rad čovjeka ne smije «progutati». Danas je važno humanizirati rad. To će ipak uspjeti samo onda kada Bog i konačni horizonti života budu uzeti u obzir kao čuvatelji smisla.

Kad bi smisao posla bio u «uspjehu», u pukom ostvarivanju samoga sebe, onda bi on po učinku bio besmislen. Odatle značenje koje je za vrijeme života Escrivá pridavao upravo «služećim zanimanjima» (bolesnička njega, kućni i socijalni rad itd.). Ili kao što je formulirao njemački publicista Hans Thomas: «Kršćanin

radi najprije da bi služio. Zatim i da bi zaslužio. Ovo zadnje sadrži ekonomsku vrijednost, prvo sadrži humano dostojanstvo rada.»

Humaniziranje rada je tako posljedica, a ne predhodnica njegova posvećivanja. Ali, može li se danas postati svet? Iako bi u stvari svaki uvjereni kršćanin trebao potvrdno odgovoriti na ovo pitanje, Escrivá provocira možda više od drugih odvažnom konkretnošću, čak i posred ulice, u jednoj te istoj svakodnevici, upravo u radnom svijetu može svatko uvijek i posvuda navizirati taj cilj.

Mnogo toga još preostaje da se otkrije i ostvari. Ili s Escrivinim riječima: Ne budi uskogrudni malograđanin. Otvori svoje srce cijelome svijetu; neka ti je - sveopće, "katoličko".

Nemoj polijetati kao kokoš, kad se možeš vinuti poput orla.

Die Presse, Beč, 9.1.2002

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/hr-hr/article/bog-kao-
poslodavatelj-2/](https://dev.opusdei.org/hr-hr/article/bog-kao-poslodavatelj-2/) (8.08.2025.)